

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-05-08

Vår referens

Jenny Rosenkvist
Utvecklingssamordnare
jenny.rosenkvist@malmö.se

Malmöinitiativ - Låt barn i särskola få behålla sin trygga skoltaxi även till fritids!

GRF-2024-10690

Sammanfattning

I Malmöinitiativet föreslås Malmö stad ska erbjuda skolskjutstaxi till fritids under lov och studiedagar för elever i anpassad grundskola.

Grundskolenämnden har ingen skyldighet enligt skollagen att erbjuda skolskjuts till fritids, varken under terminstid eller under lov och studiedagar. Elever med funktionsnedsättningar som är i behov av transport till och från fritids har möjlighet att ansöka om färdtjänst. Inom ramen för färdtjänstillståndet kan resor till och från fritids under såväl terminstid som under lov och studiedagar genomföras. Om Grundskolenämnden skulle överväga att erbjuda skolskjuts till fritids under lov och studiedagar skulle det medföra ökade kostnader, alternativt omfördelning av kostnader från ordinarie verksamhet, att – beaktat likställighetsprincipen – även andra grupper av elever i samma situation ska få denna rättighet och att Grundskolenämnden tar över ansvaret för vissa av de transporter som idag ligger hos andra nämnder.

Förslag till beslut

Grundskolenämnden föreslås besluta

1. Att Grundskolenämnden avslår förslaget om att erbjuda skoltaxi till fritids för elever i anpassad grundskola under lov och studiedagar.
2. Att Grundskolenämnden godkänner förvaltningens förslag till svar och skickar det till Malmöinitiativet och initiativtagaren.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse GRNAU 240517 Låt barn i särskola få behålla sin trygga skoltaxi även till fritids!
- Malmöinitiativ - Låt barn i särskola få behålla sin trygga skoltaxi även till fritids!

- Förslag till yttrande GRN 240527 Låt barn i särskola få behålla sin trygga skoltaxi även till fritids!

Beslutsplanering

Grundskolenämndens arbetsutskott 2024-05-17

Grundskolenämnden 2024-05-27

Beslutet skickas till

Malmöinitiativet

Ärendet

Grundskoleförvaltningen ställer sig positiva till medborgarens utgångspunkt om elevernas behov av trygga transporter till och från skolan som ger en kontinuitet i vardagen.

Skolskjuts är en individuell rättighet som regleras i Skollag (2010:800) 9 kap. 15b, 15c, 21a §§, 10 kap. 32, 33, 40 §§, 11 kap. 31, 32, 40 §§. Enligt skollagen har elev i förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola med offentlig huvudman rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka, om sådan skjuts behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet. Denna rätt gäller dock inte elever som väljer att gå i en annan skolenhet än den där kommunen annars skulle ha placerat dem eller som går i en annan kommuns grundskola. I de fall då det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska kommunen även anordna skolskjuts i dessa fall.

Ett annat stöd i form av samhällsbetalda resor för personer med funktionsnedsättningar är färdtjänst. Enligt Lag (1997:736) om färdtjänst kan färdtjänst meddelas för dem som på grund av funktionshinder, som inte endast är tillfälligt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel. Om sökanden är under 18 år skall prövningen göras i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionshinder. Tillståndet omfattar inte transporter som av någon annan anledning bekostas av det allmänna.

Det är elevens vårdnadshavare som ansöker om skolskjuts. Vid prövning av rätten till skolskjuts är det enbart elevens behov av skolskjuts som beaktas vid bedömningen. Med andra ord utreds inte vårdnadshavarens behov av skjuts för sina barn.

Det finns enligt skollagen ingen skyldighet att erbjuda skolskjuts till och från fritidshemsverksamhet oavsett en elevs funktionshinder eller familjens förutsättningar. Kommunen kan naturligtvis välja att erbjuda skolskjuts utöver vad som krävs men då måste detta göras med beaktande av den kommunala likställighetsprincipen. Grundskolenämnden i Malmö har genom sina riktlinjer för skolskjuts förtydligat att nämnden inte avser att vara mer generös med resor till fritids än vad lagstiftningen säger.

De elever som i nuläget är berättigade både skolskjuts och färdtjänst kan resa till och från sin skola i anslutning till skoldagens början och slut inom ramen för sitt skolskjutsbeslut. Inom ramen för sitt färdtjänstillstånd kan de resa till och från fritids under såväl terminstid som under lov och studiedagar. Om nämnden skulle utöka sitt ansvar för skolskjuts till att även omfatta resor till och från fritids – och då även resor under lov och studiedagar – svarar nämnden också för kostnaden för dessa resor. Eftersom resor till och från fritids då bekostas inom ramen för skolskjutstillståndet upphör färdtjänstillståndet att omfatta resor till och från fritids under såväl terminstid som under lov och studiedagar.

Vad gäller de skillnader i hur skolskjuts respektive färdtjänst utförs som medborgaren lyfter, så visar dessa på att det finns ett behov av att se över riktlinjer för hur respektive transport utförs för att de samhällsbetalda transporter som kommunen ansvarar för på ett bättre sätt stämmer överens med varandra.

Likställighetsprincipen innebär att kommunmedlemmar eller grupper av kommunmedlemmar i samma situation ska behandlas lika. I grundskolan finns det andra elevgrupper som likt elever i anpassad grundskola får placering på en skola som kan ligga långt ifrån hemmet. Det kan t.ex. vara elever som får sin undervisning i särskilda undervisningsgrupper eller andra verksamheter med specialinriktning t.ex. Kommunikationsskolan. Läsåret 2023/2024 fick ca 270 elever undervisning i centrala särskilda undervisningsgrupper och samma läsår går 97 elever i Kommunikationsskolan. Beaktat likställighetsprincipen anser grundskoleförvaltningen att om man skulle överväga att utöka skolskjutsen för elever i anpassad grundskola bör även andra elever i samma situation komma i fråga för denna förmån, t.ex. elever i särskilda undervisningsgrupper och Kommunikationsskolan.

Att erbjuda utökad skolskjuts på lov och studiedagar skulle medföra antingen ökade kostnader för kommunen eller omfördelning av kostnader från ordinarie verksamhet. Det är svårt att uppskatta exakt vad det skulle innebära för kostnader att erbjuda transport till och från fritids under lov och studiedagar. Efterfrågan är beroende av hur vårdnadshavare väljer att planera sin semester/arbetstid under lov och studiedagar. Läsåret 2023/2024 har 234 elever i anpassad grundskola fritidshemsplats. Om alla elever med fritidsplats i kommunal anpassad grundskola skulle använda transporten varje dag under lov och studiedagar är uppskattningen att kostnaden bli 9 miljoner per år. Mest troligt är att vårdnadshavare väljer att ha en del semester, föräldraledighet etc under lov och studiedagar och därför inte ha behov av transport till fritids varje dag vilket gör uppskattningsvis att 4-6 miljoner är en mer realistisk kostnad. Därtill kommer elever som går i anpassad grundskola i fristående skolor, och andra elever i samma situation såsom elever som går i särskilda undervisningsgrupper, Kommunikationsskolan etc. Under terminstid uppgick kostnaden för skolskjuts för elever i anpassad grundskola läsår 2020/2021 till 18 mkr per år.

Sammanfattningsvis har Grundskolenämnden ingen skyldighet enligt skollagen att erbjuda skolskjuts till fritids, varken under terminstid eller under lov och studiedagar. Elever med funktionsnedsättningar som är i behov av transport till och från fritids har

möjlighet att ansöka om färdtjänst. Inom ramen för färdtjänstillståndet kan resor till och från fritids under såväl terminstid som under lov och studiedagar genomföras. Om Grundskolenämnden skulle överväga att erbjuda skolskjuts till fritids under lov och studiedagar skulle det medföra

- ökade kostnader, alternativt omfördelning av kostnader från ordinarie verksamhet
- att likställighetsprincipen ska beaktas, dvs att andra grupper av elever i samma situation ska behandlas lika.
- att Grundskolenämnden tar över ansvaret för vissa av de transporter som idag ligger hos de nämnder som ansvarar för färdtjänst – Tekniska nämnden och Servicenämnden.

Ansvariga

Emmelie Dahlroth Enhetschef

Anette Enhav Avdelningschef

Peter Lindberg Förvaltningschef